

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

ärinimi: Telia Eesti AS

registrikood: 10234957

tänav a nimi, maja number: Mustamäe tee 3

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 15033

telefon: +372 6397213

faks: +372 6402027

e-posti aadress: info@telia.ee

veebilehe aadress: www.telia.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Kasumiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Omakapitali muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	22
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	23
Lisa 4 Varud	24
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	24
Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	24
Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	25
Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	25
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	26
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	27
Lisa 11 Kapitalirent	28
Lisa 12 Kasutusrent	29
Lisa 13 Laenukohustised	30
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	31
Lisa 15 Võlad töövõtjatele	31
Lisa 16 Eraldised	32
Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad	32
Lisa 18 Aktsiakapital	33
Lisa 19 Müügitulu	34
Lisa 20 Muud äritulud	35
Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused	35
Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud	36
Lisa 23 Tööjõukulud	36
Lisa 24 Olulised käibevara allahindlused	37
Lisa 25 Muud ärikulud	37
Lisa 26 Intressikulud	37
Lisa 27 Tulumaks	37
Lisa 28 Seotud osapooled	38
Lisa 29 Sündmused pärast aruandekuupäeva	40
Lisa 30 Kasutusõiguse varad (IFRS 16)	41
Lisa 31 Rahavoogude kommentaarid	42
Aruande allkirjad	43
Vandeaudiitori aruanne	44

TEGEVUSARUANNE

Telia Eesti AS (Telia) on Eesti juhtiv IT- ja telekommunikatsiooniettevõtte, mis pakub erinevaid side-, meelelahutuse ja IT-teenuseid era- ja äriklientidele.

Ettevõtte osutab teenuseid Telia kaubamärgi all ning mobiilside-teenuseid ka kaubamärgiga Diil. Kõnekaartide kaubamärkidena on kasutusel Simpel ja Super. TV ja meelelahutuse valdkonnas kuulub Teliale telekanal Inspira.

Telia hoiab Eestis juhtivat positsiooni kõigis oma fookusvaldkondades ehk mobiilside-, fikseeritud kõnside, interneti püsiühenduse, IT teenuste ja televisiooniteenuste turul.

Telia fookusteenused on internet (nii mobiilne kui kaabliühendusel põhinev internetiteenus), Telia TV (nii televiisoris, arvutis kui nutiseadmetes), erinevad IT-teenused (nt serverite ja töökohtade haldus, riist- ja tarkvarateenused) ja kõnesidelahendused (mobiilis, lauatelefonis ja arvutis).

Samuti tegeleb ettevõtte IKT-sektori teenuste kasutamiseks vajaliku kauba ja seadmete müümisega ning kaubamüügi finantseerimisega.

Telia Eesti kuulub sajaprotsendiliselt Põhja-Euroopa ühele suurimale telekommunikatsiooni-ettevõttele Telia Company AB, mille aktsiad on noteeritud Stockholmi ja Helsingi börsidel.

Telia Eesti AS-ile kuulub 50% SK ID Solutions AS-ist ja 100% Green IT OÜ-st.

Telia on Eesti majanduse üks suuremaid investoreid, 2021. aastal investeeris ettevõtte siinsele turule 54,6 miljonit eurot.

Ühtlasi kuulub Telia Eesti ihaldusväärsimate tööandjate hulka. Ettevõtte annab tööd 1610 inimesele ning on üks Eesti suurimaid maksumaksjaid.

Majandustulemused

Telia 2021. aasta müügitulu kasvas aasta varasemaga võrreldes 2,8%, kerkides 354,6 miljoni euroni. Ettevõtte EBITDA ulatus 109,2 miljoni euroni (2020: 98,3 miljonit eurot).

Telia interneti püsiühendusi oli 2021. aasta lõpus 243 000 ning Telia TV-teenuse liitumisi 207 000. Telia mobiililiitumiste arv kerkis aga pea 80 000 võrra, ulatudes 1,19 miljoni liitumiseni.

4G ehk VoLTE (*Voice over LTE*) mobiilikõned moodustasid 2021. a lõpu seisuga ligemale 57% kogu Telia mobiilse kõneliikluse kogumahust ning nende osakaal kasvab pidevalt. 4G kõned olid aktiveeritud enam kui 350 000 Telia võrgus töötavas mobiiltelefonis.

Möödunud aastat jääb Telia jaoks iseloomustama läbi aegade suurim äriklientidele suunatud IT teenuste kasv. Samuti oli väga positiivne näha, et aasta lõpu seisuga kasutas enam kui 16 000 Telia äriklienti Turvaneti teenust, mis pakub lisaks kvaliteetsele internetiühendusele täiendavat kaitset erinevate küberohtude eest. See on selge märk sellest, et üha suurema hulga ettevõtete jaoks on küberturvalisuse valdkond aina rohkem fookuses. Turvaneti turvafiltrid aitasid ainuüksi eelmisel aastal tõrjuda üle 800 miljoni potentsiaalse ohu.

Üks uuemaid valdkondi, millele erinevad riigiametid ja äriühingud üha enam tähelepanu pööravad, on seotud anonüümsete liikuvusandmete teemaga. Nii saab näiteks anonüümsete mobiiliandmete põhjal üha targemalt analüüsida seda, millal ja kus inimesed liiguvad ning selle põhjal hinnata, kui palju mõnes piirkonnas sõidukid CO2 õhku paiskavad, kuidas seda arvestades näiteks liiklust ümber suunata, hajutada jne. Selles vallas sõlmis Telia 2021. aastal erinevate partneritega mitmeid uusi lepinguid.

Alljärgnevalt on toodud Telia majandustegevust iseloomustavad olulisemad suhtarvud ja nende arvutuskäik:

	Arvutusmetoodika	2021	2020
EBITDA marginaal	Ärikasum enne kulumit / Müügitulud	30,8%	28,5%
Käibe puhasrentaablus	Puhaskasum / Müügitulud	12,2%	7,9%
Investeeringute suhe käibesse	Investeeringud / Müügitulud	15,4%	14,8%
Varade puhasrentaablus (ROA)	Puhaskasum / Keskmised varad	11,5%	7,4%
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	Puhaskasum / Keskmise omakapital	36,2%	23,5%

Olulised sündmused

23. jaanuaril 2021 tähistas oma 1. sünnipäeva Telia telekanal Inspira, mida vaadati esimese tegevusaasta jooksul enam kui veerand miljoni erineva seadme vahendusel. Kõige enam jälgiti Inspira pakutavat telesisu koduste digibokside vahendusel (ca 215 000), aga päris palju jälgiti telekanalit ka veebi (u 31 000 vaatajat) ning erinevate mobiilsete seadmete (pea 10 000 vaatajat) kaudu.

Veebruaris tuli Telia välja uudse Smart WiFi teenusega, mis võimaldab parandada traadita interneti (koduse WiFi) leviala ja kiirust. Smart WiFi teenus on mõeldud eeskätt sellistele korteritele ja majadele, kus tavalise ruuteriga loodud kodune internetivõrk oodatud viisil ei levi ning klient tunnetab selle tõttu ka internetikiiruse kadu. Uue teenuse võtsid aasta jooksul kasutusele tuhanded Telia kliendid.

Maikuus tunnustas Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) IKT valdkonda 2020. aastal kõige enam mõjutanud ettevõtmisi ja inimesi. Tiitli „Aasta Tegu 2020“ sai Telia poolt Eesti esimese 5G võrgu avamise klientidele.

Samuti avas Telia mais Tartu Lõunakeskuses koostöös Eesti tehnoloogiaettevõttega Cleveron oma esimese iseteenindusesinduse. Maailmas ainulaadse lahendusega said kliendid tutvuda augustikuu keskpaigani. Oma esimese statsionaarse digiesinduse avas Telia aga detsembris Raplas.

Digiesindust eesmärk on hakata tulevikus asuma regioonides, kus Telial hetkel esindust pole, aga klientidel on jätkuvalt soov oma seadmeid välja vahetada, uusi soetada või tellitud kaupa mugavalt kätte saada

Juunis andis Telia teada, et on asunud tegema Eestis ettevalmistusi selleks, et sulgeda esimese kohaliku mobiilsideooperaatorina 2023. aasta lõpuks oma 3G mobiilside võrk. Selleks, et uutele mobiilside tehnoloogiatele ruumi teha, on vajalik mõne vanema põlvkonna võrgu sulgemine ja kasutuses oleva ressursi vabastamine. Selle kasuks räägib veel asjaolu, et uued tehnoloogiad pakuvad täna juba kordades paremat kasutuskogemust (mobiilside puhul näiteks kvaliteedi, kiiruse ja edastatavate andmemahtude näol) ning ka tarbijate kasutuses olevad telefonid pidevalt uuenevad ja

toetavad uuemaid võrke nagu 4G ja 5G. Samuti on oluline, et uued tehnoloogiad nagu 5G on eelmistest märksa keskkonnasõbralikumad.

Septembris võttis Transpordiamet liikluse planeerimiseks kasutusele *Telia Crowd Insights* platvormil põhineva lahenduse, mis võimaldab mobiilivõrgu anonüümsete koondandmete põhjal analüüsida inimehulka liikumist nii konkreetsetel ajahetkedel kui pikema perioodi vältel. Uus lahendus võimaldab näha statistikat inimeste liikumistest kogu Eesti ulatuses ning aitab tulevikus tagada, et ka lühema aja jooksul toimunud liikumisvajaduse muutused planeerimisel arvesse võetakse.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda kuulutas **oktoobri** alguses välja 2021. aasta konkurentsivõimelisimad ettevõtted. Konkurentsivõimelisima side-, kommunikatsiooni- ja IT valdkonna-ettevõtte tiitli pälvis Telia Eesti.

Rahvusvaheline mobiilivõrkude kvaliteeti analüüsiv ettevõtte Tutela avaldas oktoobris ka värsket ülevaate selle kohta, milliste operaatorite võrgus saab nautida maailma parimat mobiilikogemust ning Telia Eesti saavutas globaalses arvestuses kõrge 10. koha.

<https://www.tutela.com/blog/global-mobile-experience-2021>. Tutela poolt läbi viidav sõltumatu rahvusvaheline uuring hindab muu hulgas nii mobiilivõrkude jõudlust kui ka seda kui head kasutuskogemust pakub konkreetne võrk nõudlike rakenduste jaoks nagu näiteks grupivideo konverentsid ja veebimängud. Lisaks mõõdetakse võrgu reageerimiskiirust ehk nn hilistumist.

Detsembris selgus rahvusvahelise konsultatsioonifirma Omnitele kokkuvõttest, et aasta jooksul on keskmine allalaadimiskiirus Telia 4G võrgus kasvanud 60%. Omnitele poolt teostatud mõõtmised näitasid, et Telia 4G võrgus ulatus keskmine allalaadimiskiirus 93,6 Mbit/s-ni, keskmine üleslaadimiskiirus aga 26 Mbit/s-ni. Mõlemad numbrid tähistavad ühtlasi selle uuringu kohaselt kohaliku turu parimat tulemust. Lisaks saavutati Telia võrgus kõrgeim allalaadimiskiirus, mis ulatus 735,6 Mbit/s-ni.

Investeeringud

Telia on kohaliku IKT sektori suurim ja mõjukaim tegija, kes investeerib igal aastal Eesti digiühiskonna, uute tehnoloogiate ja teenuste ning sidevõrkude arendamisse suurusjärgus kuni 50 miljonit eurot.

Telia üks peamisi fookusi terve 2021. aasta jooksul oli seotud võrguarenduste ja -investeeringutega, seda nii mobiilside- kui interneti püsivõrgu vaates. 2021. aasta lõpuks oli Telial paigaldatud üle terve Eesti ligemale 150 uut 5G tugijaama ning Telia 5G võrk laienes kõigisse Eesti maakondadesse. 2021. aastal oli Telia jätkuvalt ainus 5G võrku ja teenuseid pakkuv ettevõtte Eestis.

Lisaks 5G võrgu arendamisele ja laiendamisele oli 2021. aastal suur fookus ka olemasoleva mobiilivõrgu arendustel, mis aitasid parandada mobiilse interneti (4G) ja VoLTE kõneside kvaliteeti.

Arenduste vaates lisas Telia möödunud aastal 4G võrgule täiendavaid mahte 150 asukohas üle Eesti ning täiesti uusi tugijaamade asukohti loodi paarikümne ringis. Lisaks teostas ettevõtte kogu aasta jooksul aktiivselt olemasolevate tugijaamade moderniseerimist, mille käigus uuendati mobiilside tugijaamu kokku 180 asukohas.

Telia olulisemad mobiilivõrgu arendustööd 2021. aastal maakonniti:

	4G mahte lisatud	Moderniseeritud tugijaamade arv	5G tugijaamu paigaldatud
Harjumaa	29	40	36
Hiiumaa	1	9	2
Ida-Virumaa	7	29	6
Järvamaa	6	2	2
Jõgevamaa	11	3	3
Läänemaa	10	2	2
Lääne-Virumaa	12	3	2
Pärnumaa	16	8	8
Põlvamaa	7	3	2
Raplamaa	10	3	2
Saaremaa	4	24	6
Tallinn	-	36	36
Tartumaa	13	15	15
Valgamaa	2	2	2
Viljandimaa	14	1	1
Võrumaa	8	2	1

2021. aastal arendas Telia aktiivselt ka interneti püsivõrku, mille käigus jõudis kiire ja tänapäevane internetiühendus lisaks juba varem tehtule veel ligemale 57 000 Eesti koduni. Telia interneti püsivõrk ulatub Eestis kokku ligemale poole miljoni majapidamiseni.

Kokku investeeris Telia 2021. aastal Eesti turule 54,6 miljonit eurot (2020: 51,5 miljonit eurot), olles selle näitajaga riigi üks suuremaid investoreid.

Ettevõtte jätkab aktiivse investeerimistegevusega ka 2022. aastal. Jätkub interneti püsivõrgu uuendamise ja arendamise programm ning investeeringud Telia mobiilivõrgu arendamisse.

Kindlasti on 2022. aasta üks peamisi fookusi 5G võrgu investeeringud, Viimastel aastatel on teinud Telia 5G laiemaks lansseerimiseks Eestis ridamisi ettevalmistusi.

Väga positiivne on näha, et pikalt vinduma jäänud 5G sageduslubade konkurss on lõpuks 2022. aastal edasi liikumas.

Telia on olnud 5G sageduslubade oksjoni ootel juba alates 2018. aastast ning kuna vahepeal edasiminekut ei toimunud, asusime oma 5G võrku välja ehitama olemasolevatel sagedustel. 5G tarbeks kasutusse jõudev täiendav sagedusressurss võimaldab Telial veelgi aktiivsemalt oma 5G võrku rajada ning hakata lõpuks üle 5G tehnoloogia pakkuma ka erinevaid koduteenuseid (koduinternet, TV).

Lisaks jätkuvad Telia poolsed IoT ehk asjade interneti ja nn targa linna valdkondadega seotud arendused.

Makromajanduslik ülevaade

Konkurents Eesti sideteenuste turul püsib endiselt väga aktiivne ning kõik teenusepakkujad pingutavad selle nimel, et olemasolevaid kliente säilitada ning uusi juurde saada. Mobiilioperaatorite omavahelise numbriliikuvuse arvestuses lõpetas Telia 2021. aasta plusspoolel ning Telia võrku liikus TTJA (Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti) andmetel aasta jooksul üle poole tuhande kliendi rohkem kui sealt lahkus. Aasta varem ehk 2020 kokkuvõttes oli Telia bilanss selles arvestuses negatiivne (-4800).

Statistikaameti andmetel veab Eesti keskmise palga kasvu endiselt infotehnoloogia ja side valdkond. IKT sektoris tervikuna valitseb endiselt kvalifitseeritud tööjõu vähesus, mistõttu on sektoris üha kasvav konkurents tööjõu järele. See omakorda suurendab palgakasvu survet sektori ettevõtete seas.

Positiivse poole pealt saab veel välja tuua, et Telia klientide maksekäitumine on püsinud väga heal tasemel. Seda isegi vaatamata perioodidele, mida iseloomustasid erinevad COVID-19 pandeemiaga seotud piirangud. Samuti oli 2021. aastal näha, et koroonaviiruse levikuga seoses kehtestatud piiranguteks olid nii eraisikud kui ettevõtted märksa paremini valmis kui aasta varem, kuna valdav enamus kodumajapidamisi ja äriühinguid oli kaugtööks ja distantsõppeks vajalikud ettevalmistused ära teinud. See hakkas silma nii internetiühenduste valiku, kliendipöördumiste iseloomu kui ka erinevate kaugtöö lahenduste pakkumise taustal.

Telia ühiskondlik panus

Telia missiooniks on muuta Eesti veelgi paremaks paigaks nii elamiseks kui töötamiseks. Teeme seda läbi nutika ja kaasava digitaliseerimise, mis omakorda aitab kaasa jätkusuutliku majanduse ja kogu ühiskonna arengule.

Teame, et lisaks paljudele võimalustele toovad uued tehnoloogiad ning digitaliseerimine kaasa ka riske. Mõistame oma vastutust nende teadvustamisel ja maandamisel, oleme selleks ellu kutsunud mitmesuguseid algatusi ning teeme koostööd paljude heade partneritega. 2021. aasta alguses uuendatud Telia jätkusuutlikkuse raamistik keskendub meie äri ja klientidega enim seotud kolmele mõjuvaldkonnale – keskkond ja ringmajandus, digitaalne kaasamine ja mitmekesisus ning privaatsus ja turvalisus. Kõik need fookused on integreeritud Telia väärtussüsteemi, strateegiasse, igapäevasesse äritegevusse ja -protsessidesse.

Digitaalne kaasamine ja mitmekesisus

Lapsed ja noored on aktiivsed internetikasutajad. Töötame Telias selle nimel, et suudaksime koostöös erinevate partneritega nii laste, noorte kui ka lapsevanemate internetikasutust ohutumaks muuta ja digitaalset suhtluskultuuri tervikuna parendada. Usume, et internet rikastab laste elusid ning loob

neile võimaluse arendada oma digitaalseid oskusi ja ka sotsialiseeruda, mängida ning õppida. Seejuures on aga oluline arvestada ohtudega nagu näiteks küberkiusamine.

Alates 2017. aastast on Telia Eestis vedanud algatust „**Suurim julgus**“, mis on suunatud küberkiusamise probleemi teadvustamisele ja ennetamisele. 2021. aastal viisime taaskord läbi mahuka temaatilise sotsiaalkampaania nii Telia enda kui massimeedia kanalites.

Teeme koostööd paljude partneritega, kelleks on näiteks Lastekaitse Liit, Lasteabi, Kiusamisvaba Kool, Tartu Ülikooli Eetikakeskus, Salliv Kool, haridus- ja teadusministeerium, õiguskantsleri büroo laste netiturvalisuse ja küberkiusamise valdkondades.

Telia usub, et **mitmekesisemad tiimid** ja **kaasav kultuur** tõstavad töötajate pühendumust ja innovaatsilisust ning see aitab paremini mõista ka meie mitmekesisest kliendibaasi. Teeme koostööd Eesti Inimõiguste Keskusega ning 2018. aastal liitus Telia mitmekesisuse kokkuleppega. Lähtume sellest värbamisel ja kogu ettevõtte juhtimisel ning anname läbi erinevate kommunikatsioonitegevuste oma panuse, et mitmekesisust väärtustataks Eesti ühiskonnas laiemalt.

Telia on pälvinud ka „**Austame erinevusi**“ märgise, millega tunnustatakse tööandjaid, kes hindavad oma töötajate, klientide ja koostööpartnerite mitmekesisust ning teevad sisulist tööd selleks, et seda mitmekesisust võimalikult hästi juhtida. 2021. aastal tunnustas Eesti LGBT Ühing Teliat Vikerkaarekangelase auhinnaga, kes on oma sõnade ja tegudega Eesti LGBT+ kogukonna eest seisnud.

Alates 2017. aastast on Telia lisanud oma videolaenutuses eestikeelsetele filmidele subtiitreid, et tuua kodumaine meelelahutus ka **vaegkuuljateni**. Lisaks lõime koostöös Eesti Kurtide Liiduga videod, mis tutvustavad vaegkuuljatele nutitelefonide erinevaid võimalusi. Meile on oluline, et meie teenused oleksid kättesaadavad kõigile inimestele.

Kõigele eelnevale lisaks jätkus eelmisel aastal Telia heategevuslik organisatsioonisisene algatus **YOUNITE**, mis võimaldab ettevõtte töötajatel aktiivselt panustada Eesti digiühiskonna edendamisse.

Selleks annab Telia igale töötajale YOUNITE vabatahtlikkuse algatuse raames ühe tasustatud tööpäeva aastas. Telia töötajad on kasutanud seda näiteks viies läbi kooditunde lastele, rääkides koolides nutiturvalisusest ja küberkiusamisest, nõustades eakate päevakeskustes seniore nutiseadmete kasutamisel, Rahvusraamatukogus materjale digitaliseerima jpm.

Ettevõtte keskkonnamõjud ja tegevused keskkonnahoiu suunal

Telia on seadnud endale ambitsioonikad keskkonnaeesmärgid. Soovime muuta oma tegevuse aastaks 2030 nii CO₂ emissiooni kui jäätmevabaks, kaasates kogu väärtusahelat. Ambitsioonikate eesmärkideni on plaan jõuda läbi vastutustundliku digitaliseerimise, kaasates sellesse kõiki oma töötajaid, partnereid ja hankijaid.

Alates **2016. aastast** kasutab Telia Eesti ainult rohelist elektrienergiat.

2021. märtsis allkirjastasid Telia ja Eesti Energia mahuka taastuvenergialepingu, mille kohaselt tarnib energiafirma Teliale viie aasta jooksul 156 GWh ulatuses taastuvenergiat. Kõnealune maht katab 70% Telia serveriruumide, mobiilside tugijaamade, juhtimiskeskuse ja kontorite elektrienergia vajadusest ning kõnekas on ka see, et ostetava elektrienergia kogumaht on võrreldav ca 50 000 kodukliendi aastase elektritarbimisega. Sõlmitud leping näeb ette, et Eesti Energia tarnib Teliale alates 2022. aasta IV kvartalist viie aasta jooksul taastuvenergiat, mida hakatakse tootma Leedus valmivas Telšiai

tuulepargis. Hetkel käib kõnealuse tuulepargi ehitus ning valmides on 68,9 MW võimsusega tuulepark Leedu suurim. Tuulepark valmib 2022. aastal.

Lisaks on Telia algatanud erinevaid projekte, aitamaks kaasa ökoloogilise jalajälje vähendamisele terves ühiskonnas. Näiteks on Telia asunud järk-järgult välja vahetama oma autoparki, vahetades sisepõlemismootoriga sõidukid välja elektriautode vastu.

Telia on aktiivselt soovitanud klientidel **loobuda paberarvetest**, et asendada need e-arvetega. Eelmisel aastal istutas Telia koostöös RMK-ga kõigi nende klientide eest, kes loobusid oma paberarvest, 7000 uut puud.

29. jaanuaril 2021 kutsusid Telia, Maailmakoristuspäev, Tartu Loodusmaja ja Tallinna Ülikool kõiki inimesi ja ettevõtteid osalema digitaalsel koristuspäeval, et enda nutiseadmed kasututest failidest ja andmetest puhtaks teha. Aktsioonis osalesid sajad ettevõtted ja asutused ning tuhanded inimesed üle Eesti. Tegu oli juba kolmanda üle-eestilise digikoristuspäevaga, mille eesmärk oli kustutada oma seadmetest vanu ja kasutuid faile, vabastada nutiseadmete salvestusruumi ning muuta seadmed kiiremaks. Teisalt aitab kasutuna seisva digisisu kustutamine vähendada otseselt CO2-jalajälge, mis omakorda annab panuse keskkonnahoidu. Näiteks keskmine e-posti konto kasutaja saadab aastas nii palju kirju, mille mõju keskkonnale on võrdne rohkem kui 300 kilomeetrise autosõiduga.

Septembris käivitus Kuusakoski ja Telia eestvedamisel novembri lõpuni kestav ulatuslik kampaania Nutijaht, mille eesmärgiks oli üle Eesti koguda prügina seisvad väikeelektroonikaseadmed ning tõsta eeskätt noorte teadlikkust elektroonikajäätmete sorteerimise tähtsusest.

Novembris rakendas Telia esimese mobiilsideooperaatorina Eestis mobiiltelefonide ökoreitingu süsteemi, mis hindab ja näitab seadmete kogu elutsükli keskkonnamõju. See omakorda aitab tarbijatel leida ja võrrelda kõige jätkusuutlikumaid telefone. Ökoreiting on kliendi vaates seadmega kaasas käiv info, mis aitab teadvustada mobiiltelefoni kogu elutsükli ehk tootmise, kasutamise ja kõrvaldamise keskkonnamõju.

Ökoreiting hindab mobiiltelefoni 19 erineva parameetri põhjal, mis on kokku võetud viies alamkategoorias: vastupidavus, taaskasutatavus, parandatavus, ressursitõhusus ja kliimatõhusus. Hindamise tulemuseks on ökoreitingu üldskoor vahemikus 0 - 100, mis annab kliendile ülevaate mobiiltelefoni üldisest keskkonnamõjust elutsükli seisukohast. Mida kõrgem on hinnang, seda parem on telefoni keskkonnatoime.

Detsembris tegi Telia aga esimese kokkuvõtte enda poolt rajatud Laagri päikesepargi kohta. Telia suurima andmekeskuse kõrvale 2020. aastal rajatud päikesepargi tootlus osutus prognoositust pea 7% kõrgemaks ning tänu päikeseenergia kasutamisele jäi õhku paiskamata üle 160 tonni süsihappegaasi.

Laagri päikesepargi keskmiseks aasta tootluseks oli prognoositud 119 MWh. Esimese aasta tulemus ületas seda 6,7% ning õhku jäi paiskamata ca 162 tonni süsihappegaasi, mis on võrreldav ühe keskmise bensiiniga sõitva auto 1,2 miljoni kilomeetri läbimisega tekitatud heitegaasi kogusega.

2021. aastal koostas Telia Eesti detailse keskkonnaraporti, millega saab tutvuda Telia veebilehel:

<https://www.telia.ee/ettevottest/telia-uhiskonnas>.

Telia vastutustundlik äritegevus

Telia juhindub oma äritegevuses vastutustundliku ja jätkusuutliku äri põhimõtetest, lähtudes seejuures emaettevõtte Telia Company vastavatest poliitikatest ja juhenditest. Kõikide nende

reeglitega, mis kehtivad näiteks altkäemaksu ja korruptsiooni vältimise, vastutustundliku ärilise käitumise, inimõiguste ja keskkonna valdkonnas, saab tutvuda [Telia veebilehel](https://www.telia.ee/partnerile/tarnijale/). (<https://www.telia.ee/partnerile/tarnijale/>). Vastutustundliku ja jätkusuutliku äri nõuete järgimist nõuab Telia ka oma tarnijatelt.

Finantsriskide maandamine

Telia käsitleb finantsriski eraldi riskikategooriana, mis hõlmab endas alamkategooriatena krediidiriski, likviidsusriski, maksuriski, intressiriski ning raporteerimise riski. Finantsriski juhitakse vastavalt Telia riskijuhtimise poliitikale ja juhenditele. Majandusaasta jooksul ei ilmnenud olulisi finantsriske.

Äritegevuse hooajalisus

Ettevõtte äritegevus ei ole olulisel määral mõjutatud majanduse hooajalisusest ja tsüklilisusest.

Telia poliitikad

Telia poliitikad on aluseks Telia Company kontserni vastutustundlikule ja jätkusuutlikule äritegevusele. Nende põhjal on loodud muu hulgas mitmed nõuded Telia tarnijatele. Ebaselguse korral tõlgendatakse nõudeid Telia tarnijatele kooskõlas erinevate dokumentidega, mis puudutavad näiteks altkäemaksu ja korruptsiooni vältimise poliitikat, inimõiguste poliitikat, vastutustundliku ärilise käitumise poliitikat, keskkonnapoliitikat jne. Kõigi kõnealuste dokumentidega saab tutvuda [Telia veebilehel](#).

Hans Robert Pajos
Telia Eesti AS juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	13 014	50 216	2
Nõuded ja ettemaksed	80 425	75 598	3
Varud	12 793	10 370	4
Kokku käibevarad	106 232	136 184	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 936	2 936	6
Nõuded ja ettemaksed	12 163	12 304	3
Materiaalsed põhivarad	213 655	207 913	9
Immateriaalsed põhivarad	28 412	32 017	10
Kokku põhivarad	257 166	255 170	
Kokku varad	363 398	391 354	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	100 998	120 047	11,13,30
Võlad ja ettemaksed	71 779	70 436	14
Eraldised	76	230	16
Kokku lühiajalised kohustised	172 853	190 713	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	59 535	84 628	11,13,30
Võlad ja ettemaksed	1 849	1 119	14
Eraldised	2 462	2 427	16
Sihtfinantseerimine	242	242	
Kokku pikaajalised kohustised	64 088	88 416	
Kokku kohustised	236 941	279 129	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	500	500	18
Ülekurss	19 327	19 327	
Kohustuslik reservkapital	8 817	8 817	
Muud reservid	49 879	49 879	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 718	6 399	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	43 216	27 303	
Kokku omakapital	126 457	112 225	
Kokku kohustised ja omakapital	363 398	391 354	

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Müügitulu	354 607	344 826	19
Muud äritulud	1 239	1 247	20
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	4 365	3 598	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-103 058	-97 783	21
Mitmesugused tegevuskulud	-78 778	-84 218	22
Tööjõukulud	-67 710	-66 355	23
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-59 546	-61 276	9,10
Olulised käibevara allahindlused	-1 036	-2 453	24
Muud ärikulud	-406	-572	25
Ärikasum (kahjum)	49 677	37 014	
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	1 619	800	
Intressitulud	2	2	
Intressikulud	-3 649	-4 271	26
Muud finantstulud ja -kulud	22	-43	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	47 671	33 502	
Tulumaks	-4 455	-6 199	27
Aruandeaasta kasum (kahjum)	43 216	27 303	

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	49 677	37 014	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	59 546	61 276	9,10
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-334	-34	20
Muud korrigeerimised	-45	-20	
Kokku korrigeerimised	59 167	61 222	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-4 685	-7 204	3
Varude muutus	-2 423	2 928	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	32 431	22 454	31
Makstud intressid	-4 613	-1 321	13,30
Makstud ettevõtte tulumaks	-4 455	-6 199	27
Kokku rahavood äritegevusest	125 099	108 894	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-37 936	-41 669	9,10,31
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	350	45	9,10
Laekunud intressid	2	2	
Laekunud dividendid	1 619	800	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-35 965	-40 822	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	25 000	44 000	13,28
Saadud laenude tagasimaksed	-116 140	-30 545	13,28
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-6 233	-6 058	11,30
Makstud dividendid	-28 984	-34 952	27,28
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-126 357	-27 555	
Kokku rahavood	-37 223	40 517	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	50 216	9 742	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-37 223	40 517	
Valuutakursside muutuste mõju	21	-43	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	13 014	50 216	2

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

						Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2019	500	19 327	8 817	49 879	41 351	119 874
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	27 303	27 303
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-34 952	-34 952
31.12.2020	500	19 327	8 817	49 879	33 702	112 225
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	43 216	43 216
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-28 984	-28 984
31.12.2021	500	19 327	8 817	49 879	47 934	126 457

Lisainfo aktsiakapitali ja dividendide kohta on avaldatud Lisas 18 ja Lisas 27.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Telia Eesti AS (edaspidi ka Ettevõtte) 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti raamatupidamise seadusega ja mida täpsustab raamatupidamise seaduse § 34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutav ministri määrus (toimkonna juhend).

Telia Eesti AS ei ole koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kuna 100% tema aktsiatest kuulub lepinguriigis registreeritud emaettevõttele Telia Company AB, mis on registreeritud aadressil Solna 16994, Rootsi Kuningriik ja kes koostab ise konsolideeritud aastaaruande.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Telia Eesti AS raamatupidamise aastaaruanne on koostatud perioodi 01.01.2021-31.12.2021 kohta. Raamatupidamise aastaaruande esitus- ja arvestusvaluutaks on euro. Välisvaluutaks loetakse kõik teised valuutad peale euro. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Seisuga 31.12.2021 töötas Ettevõttes 1 610 töötajat, aruandeperioodi keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale oli 1 525. 31.12.2020 oli Ettevõtte töötajate arv 1 694, aruandeperioodi keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale oli 1 609. Kõik eelnimetatud isikud töötasid töölepingu alusel. Võlaõiguslike lepingute (s.h. töövõtu- ja käsunuduslepingud) alusel töötas seisuga 31.12.2021 32 inimest.

Finantsvarad

Ettevõtte on järgmised finantsvarad: raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (sh liising- ja faktooringnõuded) ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, s.t päeval, mil Ettevõtte võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenuid ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse need algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavaid asjaolusid. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga). Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Juhul, kui eelnevalt allahinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam a) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja b) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse kasumiaruandes.

Finantsvara eemaldatakse bilansist, kui Ettevõtte kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Faktooringtehingud

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral Ettevõtte (faktor) finantseerib oma koostööpartneri müüjaid nende varaliste nõudeõiguste ostmise kaudu. Ettevõtte soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas.

Faktooringtehingud jagunevad regressiõigusega faktooringtehinguteks (Ettevõtte omab õigust müüa tähtaegselt tasumata nõue müüjale osaliselt või täielikult tagasi) ja regressiõigusetähtaegselt faktooringtehinguteks (Ettevõtte ei oma õigust tähtaegselt tasumata nõuet müüjale tagasi müüa). Faktori tuluks kujuneb lepingut sõlmides võetav ühekordne lepingutasu ja intressitulu sõltuvalt ostjale kohaldatud makseperioodi pikkusest. Laekumata faktooringnõudeid kajastatakse nõude soetusmaksumuses bilansikirjel Nõuded ja ettemaksed. Nõue ostja vastu tekib kauba või teenuse müügi kohta esitatud arve faktoormise ehk nõude soetamise hetkest. Intressiarvestust peetakse tekkepõhiselt.

Tarbijafaktooringu tehinguks loetakse faktooringtehingut, mida Ettevõtte pakub pikaajalise kasutuseaga tarbeesemete müüjatele nende erasikutest ostjatele järelmaksuga müümise võimaldamiseks. Ettevõtte tuluks on lepingut sõlmides võetav ühekordne lepingutasu ja intressitulu kahanevalt nõudesummal.

Tarbijafaktooringut kajastatakse raamatupidamises analoogselt liisinglepingutega.

Raha

Bilansikirje Raha ja raha ekvivalendid sisaldab kassa, pangakontode, koheselt tagasimakstavate deposiitide ning lühiajaliste väga likviidsete pangadeposiitide (tähtajaga alla kolme kuu) jääke. Raha ekvivalentideks loetakse ka lühiajalisi (üldjuhul kuni 3 kuud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk (näiteks lühiajalised deposiidid ja osalused sellistes rahaturufondides, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustiste koosseisus. Äritegevuse rahavoogusid kajastatakse kaudsel meetodil, mille puhul aruandeperioodi kasumit või kahjumit korrigeeritakse mõjudega, mis tulenevad mitterahalistest tehingutest, äritegevusega seotud nõuete ja võlgnevuste muutustest ning muudest investeerimis- või finantseerimistegevuse rahavoogudest tingitud korrigeerimistest. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsesel meetodil. Tarnijafaktooringu makseid kajastatakse finantseerimistegevuse rahavoogudes saadud laenu tagasimaksete all. Saadud tarnijafaktooring on rahavoogude kontekstis mitterahaline tehing, millega korrigeeritakse vastavalt äritegevuse rahavoogusid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks loetakse kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja –kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanka valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursi alusel.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Ettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui ettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Ettevõttel on oluline mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui ettevõtte omab 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Telia Eesti AS aruandes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses (miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse investeering algselt tema soetusmaksumuses (ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud tehingu puhul omandatud netovara bilansilises väärtuses) ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Tütar- ja sidusettevõtete poolt makstavad dividendid kajastatakse sel hetkel finantstuluna, kui Ettevõttel tekib õigus neile dividendidele, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütar- või sidusettevõtte oli teeninud välja enne selle tütar- või sidusettevõtte soetamist Ettevõtte poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused). Sideteenuste osutamisel arveldustest rahvusvaheliste operaatoritega tekkivad tulud kajastatakse tekkepõhiselt. Arvete esitamiseni kajastatakse periodiseeritud nõuded osutatud teenuste eest muude viitlaekumiste real.

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Varud

Varudena on bilansis kajastatud müügiks ostetud kaubad ning varade hoolduseks ja remondiks vajalikud materjalid (sidevõrgu ehituse materjalid, remonditarvikud, tööriistad jms), mis võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, müüjapoolsetest allahindlustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varud kajastatakse bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto

realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 650 eurot, välja arvatud sidevõrguga seotud varad, mis kajastatakse põhivarana olenemata nende soetusmaksumusest, ja bürooruumide sisustamiseks soetatud varad maksumusega alates 1 600 eurot. Materiaalse põhivarana on bilansis kajastatud maa, ehitised, masinad ja seadmed ning muud pika kasutuseaga varad. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 650 eurot ja bürooruumide sisustuse puhul alla 1 600 eurot, kantakse kasutuselevõtmise hetkel 100% kuludesse ja peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Omatarbeks ehitatud põhivara soetusmaksumuse hulka arvestatakse objektiga seotud tegelikke valmistamisväljaminekuid. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu; ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Laenude intressikulu põhivara soetusmaksumuses ei kapitaliseerita. Põhivara valmistamisega seotud tööjõukulutused kapitaliseeritakse soetusmaksumuse hulgas.

Kui materiaalse põhivara eeldatav kaetav väärtus on püsivalt madalam jääkväärtusest, on vastav vara esitatud hinnatuna eeldatavas kaetavas väärtuses. Põhivara allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes.

Amortisatsiooni arvestamise aluseks on põhivara kasulik eluiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Piiramata kasutuseaga objekte nagu maad ja kunstiteosed ei amortiseerita.

Vara hakatakse amortiseerima alates tema kasutusvalmis saamise hetkest (st alates hetkest, mil ta on juhtkonna poolt kavandatud seisundis ja asukohas) ning seda tehakse kuni amortiseeritava osa täieliku amortiseerumiseni või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara (arenguväljaminekud, patendid, litsentsid, kaubamärgid, tarkvara) kajastatakse bilansis siis, kui vara on Ettevõtte poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Kulutused litsentside, patentide, sertifikaatide ja muu immateriaalse põhivara soetamiseks kapitaliseeritakse, kui need on pikaajalised ning on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu.

Ettevõtte oma telekanali programmi levitamiseks seotud filmide, seriaalide, spordiülekannete ja muude televisioonisaadete näitamisõigused kajastatakse eraldi bilansikirjel immateriaalse vara koosseisus hetkel, mil Ettevõtte tekkis vastava programmi edastamise õigus ning amortiseeritakse lineaarselt vastavalt litsentsi kasutusõiguse kehtivusajale.

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, Ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad arendamisega otseselt seotud kulutusi. Tarkvara valmistamisega seotud otsesed tööjõukulutused kapitaliseeritakse tarkvara soetusmaksumuses. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Varade väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem.

Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus).

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hoone ja ehitised	8 - 50
Telekommunikatsiooni rajatised ja seadmed	3 - 30
IT riistvara	3 - 5
Muu materiaalne põhivara	5
Litsentsid	3 - 10
Tarkvara	3
Muu immateriaalne põhivara	3 - 10

Rendid

Ettevõtte kui rentnik

Ettevõtte hindab lepingu sõlmimisel, kas tegemist on rendilepinguga või see sisaldab renti. Ettevõtte kui rentnik kajastab vastavalt IFRS 16 reeglilikule kasutamiseõiguse esemeks olevat renditavat vara („right-of-use asset“) bilansis Materiaalse põhivara koosseisus ja rendikohustist rendimaksede nüüdsväärtuses bilansis Laenukohustiste koosseisus. Rendikohustised jaotuvad lühi- ja pikaajalisteks ning neilt arvestatakse intressi, mis kajastatakse kasumiaruande kirje Intressikulud koosseisus. Kulum renditavatelt varadelt kajastatakse kasumiaruande kirjel Põhivarade kulum ja väärtuse langus. Lühiajalisi (12 kuud või vähem) kasutusrendi lepinguid, mille alusvara väärtus uuena on alla 5 000 euro (näiteks väheväärtuslikud kontoriseadmed jms) kajastatakse rendikuludes. IFRS 16 reeglilikul alusel kajastatakse bilansis järgmisi rendilepinguid:

Renditav vara	Kasutusiga(aastat)
RoU - Bürooruumid	10
RoU – Esinduste ruumid	5
RoU - Maa kasutus	25
RoU - Autod	5
RoU - Tehnilised ruumid	6
RoU - Vaskaablid	5
RoU - Valguskaablid	25
RoU - Sidekanalisatsioon	25
RoU - Tehnilised seadmed	2

Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja rendikohustise põhiosa tagasimakseteks ehk kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Rendimaksed koosnevad rendiperioodil tehtavatest järgmistest maksetest: a) fikseeritud rendimaksed; b) muutuvad rendimaksed; c) rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et rentnik kasutab rendilepingu lõpetamise õigust; d) ostuoptsoonide kasutamisest tulenevad maksed; e) lõppväärtuse garanteerimisest tulenevad maksed.

Teatud sündmuste toimimisel on rentnik kohustatud rendikohustise ümber hindama (nt renditähataja muutumine, tulevaste rendimaksede muutumine maksete määramiseks kasutatud indeksi või määra muutumise tõttu). Rendikohustise ümberhindlust kajastatakse kasutusõiguse esemeks oleva vara maksumuse ja lühi- ning pikaajalise kohustise korrigeerimisena. Vara kasutusõigust amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku tööea või rendiperioodi jooksul, vastavalt sellele kumb on lühem. Rendilepingute pikkuse määramisel hindas juhtkond lepingute pikendamise ja katkestamise optsoonide realiseerumise tõenäosust, võttes arvesse kõiki teadaolevaid asjaolusid. IFRS 16 rendikohustiste diskonteerimiseks kasutatakse Rentniku alternatiivset laenuintressimäära – intressimäär, mida rentnik peaks maksma, kui ta finantseeriks sarnase vara kasutusõiguse ostu laenu. Diskontomäärade mudel on välja töötatud Telia Company Treasury poolt ja see põhineb järgmistel parameetritel: a) Telia Company rahaliste vahendite intressimäärad valuutade ja tähtaegade lõikes; b) EUR intressimäärade korrigeerimine vastavalt geograafilistele riskidele Soomes ja Balti riikides (tähtaja järgi); c) krediidiriski korrigeerimised, mis põhinevad Telia Company sisemisel krediidiireitingul erinevate Telia Company üksuste lõikes (tähtaja järgi).

2021. a. hindas Ettevõtte optiooni tingimustega rendilepingute rendiperioodide võimalikku pikendamist. Renditud tehniliste ruumide rendilepingute puhul on Ettevõtte piisavalt kindel, et kasutab rendilepingu pikendamise võimalust ning seoses sellega on seisuga 31.12.2021 ümber hinnatud eelnimetatud rendilepingute aluseks oleva vara kasutusõigusi ja vastavaid rendikohustusi. Ümberhindluse tulemusena suurenesid varade kasutusõigused ja kohustused bilansis 1 971 tuhande euro võrra. Ümberhindluse kajastamisel on kasutatud ümberhindluse diskontomäär 2,8%. Rendiperioodid pikenesid keskmiselt 1,57 aastat.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõuetena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, millele lisatakse renditava vara garanteerimata lõppväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks. Arvestatud intressitulu kajastatakse kasumiaruandes müügituludes.

Esindustes kaupade müügi korral kapitalirendi tingimustel kohaldatakse tootjatele ja vahendajatele mõeldud rendiarvestuse põhimõtteid, mille kohaselt tekib kapitalirendi lepinguga müües Ettevõttel kahte tüüpi müügitulu: kauba müügitulu, mis võtab arvesse kliendile tehtud hinnaalandeid ning mis kajastatakse rendilepingu jõustumisel ja Finantstulu finantseerimisteenuste osutamisest, mis kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Ettevõtte kajastab oma kaupu kapitalirendi tehinguga müües rendilepingu jõustumisel müügituluna müüdüd vara õiglases väärtuses või rendileandjale laekuvate rendimaksete miinimumsumma turuintressimääraga diskonteeritud nüüdisväärtuses, kui viimane on madalam. Rendilepingu jõustumisel kajastatav müüdüd kaupade kulu on väljarenditud vara bilansiline maksumus, mida on vähendatud garanteerimata jääkväärtuse nüüdisväärtusega.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis põhivarana ja amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad, võetud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Finantskohustisi kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast või ettevõttel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantskohustis on rahuldatud siis, kui see on kas tasutud või lepinguliselt üle antud teisele osapoolale. Finantskohustis on lõpetatud siis, kui teine osapool on sellest loobunud. Finantskohustis aegub seadusandluses sätestatud tähtaegadel.

Finantskohustise eemaldamisel bilansist kajastatakse kohustise bilansilise maksumuse ja tema eest makstud tasu vahet kasumiaruandes tulu või kuluna.

Tarnijafaktooringud

Kui Ettevõtte tarnija on sõlminud faktooringulepingu finantseerimisettevõttega (faktor) ja müünud oma nõude Ettevõtte vastu faktorile, siis Ettevõtte kui faktooringu võlgnik kohustub tasuma tarnija arve finantseerimisettevõttele. Taolised tavapäraseid tarnijafaktooringu kohustused kajastatakse Ettevõtte bilansis lühiajaliste kohustistena grupis Võlad ja ettemaksed kirjel Võlad tarnijatele.

Kui Ettevõtte on sõlminud tarneahela faktooringu lepingu (reverse factoring), mille eesmärgiks on taotleda tarnijalt pikemaid maksetähtaegu (kuni 360 päeva) ja millega finantseerimisettevõtte (faktor) kohustub tasuma Ettevõtte võlgnevused tarneahela faktooringus osalevatele tarnijatele koheselt arve aktspteerimisel ning arvestades asjaolu, et finantseerimisasutuse ees võetud kohustuse tähtaeg on oluliselt pikem kui kohustuse algne tähtaeg tarnija ees ja finantseerimisettevõtte saab selle pikendamise eest hüvitist, kajastab Ettevõtte tarneahela faktooringu lepingust tulenevaid võlgnevusi finantseerimisettevõttele laenukohustisena.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldised kajastatakse bilansis juhul, kui Ettevõttel on tekkinud enne bilansipäeva toimunud sündmuste tagajärjel seaduslikul või lepingulisel alusel põhinev kohustis; on tõenäoline, et kohustise realiseerumine on tõenäoline ning selle suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Eraldis kajastatakse eeldatavate kulutuste nüüdisväärtuses diskonteerides riskitava intressimääraga.

Eraldised on kajastatud juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda käesoleva hetke hinnangutest. Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, garantiid ja lubadused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Pensionieraldis

Pensionieraldiste arvutamise aluseks on võetud vastavad töövõtjatega sõlmitud lepingud, millest tulenevad pensionikohustused on kindla ajaperioodiga. Ettevõttel ei ole muid pensionikohustusi, kui üksnes need, mis on tekkinud kindlate minevikus sõlmitud lepingute alusel. Neid kajastatakse bilansis kohustuse tekkimisel nüüdisväärtuses, korrigeerides elukalliduse indeksiga. Aasta lõpus kontrollitakse oodatava eluea statistilist muutust ja vajadusel korrigeeritakse eraldise summat oodatava eluea muutuse indeksiga. Kulu kajastatakse kasumiaruandes real "Mitmesugused tegevuskulud".

Võrgu taristute likvideerimiseraldis

Võrgu taristute aluste maade kasutamiseks on Ettevõtte sõlminud kahte liiki lepinguid: "Hoonestusõiguse seadmise lepingud" ja "Kinnistu isikliku kasutusõigusega koormamise lepingud". Enamus lepinguid on sõlmitud tähtajaga 25 ja 50 aastat. Sõlmitud lepingute lõppemisel on Ettevõtte kohustatud hüvitama kõik kulud, mis on seotud lepinguobjektide tavapärasesse majanduslikku heakorda viimisega, eelkõige lepinguobjektid vabastama kasutuskõlbatutest ehitistest ja rajatistest ning viima kinnistud lepingute sõlmimisele eelnenud seisundisse.

Ettevõttes on alates 2006. aastast arvatud võrgu taristute likvideerimiseraldis, mille aluseks on iga-aastased pakkumised vastavat teenust pakkuvatelt ettevõtetelt. Pakkumiste muutumisel korrigeeritakse vastavalt ka eraldise suurus. Eraldis kajastatakse eeldatavate kulutuste nüüdisväärtuses diskonteerides riskivaba intressimääraga.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on abi, mida Ettevõtte on saanud tegevuste või vara soetamise finantseerimiseks.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tulud

Kaubamüük

Kaubamüük sisaldab peamiselt Ettevõtte müügiesindustes ja läbi Ettevõtte e-keskkonna (Telia e-poe) tehtud kaubamüügi tehinguid.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Kapitalirendi tingimustel sõlmitud kaubamüügi tehingute osas vt täiendavalt rentide arvestuspõhimõtteid. Kliendil on õigus tagastada e-poest soetatud kaupu 14 päeva jooksul.

Kuna tagastamise juhtumite arv on ebaoluline, siis Ettevõtte ei ole korrigeerinud tagastatavate kaupade osas müügitulu.

Teenused

Teenuste tulud moodustuvad: telekommunikatsiooniteenustest (sh. sidumisteenused), arvutisüsteemi ja andmebaaside hooldusest, teleringhäälingust, andmetöötuse ja veebiportaalide tegevusest, finantseerimisteenustest (liising- ja järelmaksulepingud, nõuete faktooring) ja Ettevõtte klientidele telekommunikatsiooniteenuste tarbeks osutatavate kliendiseadmete renditeenustest. Tulu teenustelt kajastatakse teenuse osutamise perioodis, arvestades tegelikku mahtu perioodi jooksul, või kui teenuste osutamiseks vajalikud kliendiseadmed on üle antud.

Telekommunikatsiooniteenused

Telekommunikatsiooni teenuste tulud moodustuvad sideteenuste tasudest, mille hulka kuuluvad sidumistasud, välisühenduste tasud, püsitasud, ühendus- ja installeerimistasud ning teenustasud.

Sidumistasudelt teenitavad tulud kajastatakse tekkepõhiselt iga arvestusperioodi lõpus võttes aluseks erinevatelt partneritelt tegelikult sissetulnud mahud (näiteks kõneminutid).

Arvutisüsteemi ja andmebaaside hooldus

Äriklientidele pakub Ettevõtte erinevaid arvutisüsteemide ja andmebaaside hoolduse ning konsultatsiooni teenuseid, millest tulud tekivad seadmemajutusest, IT juhtimise ja IT süsteemide haldusest, SLA ning erinevatest riist- ja tarkvara tugiteenustest. Arveldatakse kokkulepitud hindades igakuiselt.

Veebiportaalide tegevus

Läbi Ettevõttele kuuluvate veebiportaali Online.ee teenuste osutamine. Tulu tekib nimetatud portaalis reklaamimüügist üldise hinnakirja alusel või suuremate koostööpartneritega kokkuleppelistes fikseeritud hindades. Arveldamine toimub igakuiselt.

Teleringhääling

Teleringhäälingu tuludes kajastatakse lõppkliendile sisuteenuste (TV programmid, filmid, videolaenus) osutamisest saadud tulud.

Lõppkliendile sisuteenuste eest arveldamisel kajastatakse tulused saldeerituna, sest Ettevõtte tegutseb agendina, st et riskid ja hüved jäävad teenuse tegelikule pakkujale.

Paketimüük

Klientidele pakutakse erinevaid tooteid ja teenuseid ka pakulina. Sellistes pakkumistes võib sisalduda mitme toote üleandmine või mitme teenuse osutamine. Mõnel juhul sisaldab pakkumine ka toote installeerimist, käivitamist või aktiveerimist, mille eest tasutakse fikseeritud tasu või fikseeritud tasu, mis on kombineeritud perioodiliste maksetega.

Telekommunikatsiooniseadmeid vaadeldakse eraldi osutatavast teenusest juhul, kui nende kliendile üleantavate seadmete jaoks eksisteerib eraldi turg, see tähendab, et nendega oleks võimalik ka teenusest eraldatuna kaubelda. Taoliste kaupadega seotud kulud kajastatakse samaaegselt müügituludega.

Kombineeritud lepingud jaotatakse osadeks, kui seadmed ja teenused on eraldi identifitseeritavad. Müügitulu jaotatakse seadmete ja teenuste vahel proportsionaalselt vastavalt üksikute elementide õiglasele väärtusele. Seadmete puhul, mis on kasutatavad vaid koos kindlate grupi poolt pakutavate toodete või teenustega, ei toimu nendega seotud tulude eraldamist ning kogu teenitav tulu periodiseeritakse üle teeninduslepingu kehtivuse perioodi. Ebamõistlike kulude ja mahukate tagastustegevuste vältimiseks võib Ettevõtte ka seadmete tagasinõudmisest loobuda. Taoliste lepingutega seotud tulud kajastatakse teeninduslepingu kehtimise jooksul. Reeglina on Ettevõtte kohustus seadmete tagasivõtuks, vajadusel kohustus hilisemaks utiliseerimiseks.

Finantseerimisteenused

Finantseerimisteenustena kajastab Ettevõtte intressitulu järeldamaksu-, faktooring- ja liisinglepingutelt. Intressitulu jagatakse lepinguperioodile arvestusega, et finantseerija tulususe määr on igal ajahetkel netoinvesteeringu jäägi suhtes sama.

Renditeenused

Telekommunikatsiooniteenust toetavate kliendiseadmete kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui selle suurus ja laekumise tõenäosus on teada. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt, väljaarvatud juhtudel, kui selle laekumine ei ole tõenäoline. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel. Intressitulud kapitalirendilt ja järeldamaksunõuetelt kajastatakse müügitulude koosseisus.

Grupi ettevõtetele osutatavad teenused

Grupi ettevõtetele osutatavate telekommunikatsiooni teenustele lisaks toimub grupiüleste tegevustega seotud teenuste osutamine nagu personalikulud, ühise teenuste ja toodete pakkumise ja tehnoloogilise võimekuse loomise ning juhtimisega seotud teenused jt. Arveldamine toimub tekkepõhiselt vastavalt tegelikele kuludele pluss marginaal.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu mitte teenitud vaid jaotatud kasumilt. Tulumaksuseaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt väljamakstud dividendid ja muud kasumi arvelt tehtud väljamaksed olenemata saajast. Tulumaks rakendub erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimistelt. Aastatel 2021 ja 2020 oli tulumaksu määr 20/80 väljamakse summalt. Ettevõtte ei ole oma tegutsemisperioodi jooksul teostanud fondiemissioone, mis avaldaksid mõju potentsiaalse tulumaksu arvutamisele juhul, kui Ettevõtte otsustaks vähendada aktsiakapitali. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Alates 1. jaanuarist 2019 kohaldub tulumaksuseaduse alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80. 2022. aastal residendist äriühing saab madalamat maksumäära 14/86 rakendada ühele kolmandikule 2019.-2021. aastatel jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtete erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega –kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Käibemaks

Telia Eesti AS on käibemaksu kohustuslane. Johtuvalt osutatavate liising- ja järeldamaksutehingute maksuvabadest intressidest oli Telia Eesti AS maksustatava käibe suhe kogukäibesse 2021. aastal 99% (2020.a. 99%). Käibemaksu proportsioonist tulenev kulu kajastub ärikuludes. Maksuametil on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhatuse hinnangul ei esine aastaaruande tegemise hetkel asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata täiendava maksusumma.

Seotud osapooled

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on osapooled loetud seotuks, kui ühel poolel on teise üle kontroll või oluline mõju teise osapoole äriliste, finants- või juhtimisotsustele.

Seotud osapoolte defineerimisel ei ole lähtutud ainult tehingute ja omavahelise suhte juriidilisest vormist vaid ka nende tegelikust sisust.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on niisugune sündmus, mis ei anna tunnistust aruandepäeval eksisteerinud asjaoludest ning selle mõju lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes ei kajastata, vaid avaldatakse lisades.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Arvelduskontod	12 922	50 139
Sularaha kassas	47	57
Raha teel	45	20
Kokku raha	13 014	50 216

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	34 552	34 552	0	
Ostjatelt laekumata arved	35 229	35 229	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-677	-677	0	24
Nõuded seotud osapoolte vastu	23 290	23 290	0	28
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	15	15	0	5
Muud nõuded	816	816	0	
Viitlaekumised	816	816	0	
Ettemaksed	3 297	3 297	0	
Tulevaste perioodide kulud	3 297	3 297	0	
Järelmaksu nõuded	21 891	11 915	9 976	
Kapitalirendi nõuded	1 841	1 051	790	11
Muud nõuded	6 886	5 489	1 397	
Kokku nõuded ja ettemaksed	92 588	80 425	12 163	

	31.12.2020	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	33 661	33 661	0	
Ostjatelt laekumata arved	34 593	34 593	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-932	-932	0	24
Nõuded seotud osapoolte vastu	17 051	17 051	0	28
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	15	15	0	5
Muud nõuded	66	66	0	
Viitlaekumised	66	66	0	
Ettemaksed	1 154	1 154	0	
Tulevaste perioodide kulud	1 154	1 154	0	
Järelmaksu nõuded	23 273	13 439	9 834	
Kapitalirendi nõuded	2 238	1 228	1 010	11
Muud nõuded	10 444	8 984	1 460	
Kokku nõuded ja ettemaksed	87 902	75 598	12 304	

Järelmaksu lepingute nõuete intressimäärad jäävad vahemikku 0-21,9%, lepingute alusvaluutaks on euro ja makseperiood on 1-4 aastat. Järelmaksu lepingute nõuded on tagatiseta.

Kapitalirendi nõuete intressimäärad on vahemikus 3-24,9%. Kapitalirendi nõuete tagatiseks on rendile antud seadmed ja kinnistud.

Kirje Muud nõuded sisaldab nõudeid seadmete komplektimüügist kokku summas 5 944 tuhat eurot, mille lühiajaline osa on 4 576 tuhat eurot ja pikaajaline osa on 1 368 tuhat eurot (2020: vastavalt 9 198 tuhat eurot, 7 768 tuhat eurot ja 1 430 tuhat eurot).

Lisa 4 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Tooraine ja materjal	3 235	2 516
Müügiks ostetud kaubad	9 461	7 625
Ettemaksed varude eest	97	229
Kokku varud	12 793	10 370

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid 2021.aastal alla hinnatud summas 496 tuhat eurot (2020: 605 tuhat eurot). Varude allahindluse kulu on kajastatud kasumiaruande kirjel Olulised käibevara allahindlused (Lisa 24).

Varasematel perioodidel tehtud allahindlusi 2021. ja 2020. aastatel tühistatud ei ole.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	2 292	0	2 914
Üksikisiku tulumaks	0	740	0	730
Erisoodustuse tulumaks	0	28	0	22
Sotsiaalmaks	0	1 325	0	1 309
Kohustuslik kogumispension	0	59	0	67
Töötuskindlustusmaksed	0	90	0	89
Ettemaksukonto jääk	15		15	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15	4 534	15	5 131

Maksude ettemaksete summa kokku on avaldatud Lisas 3, maksuvõlgade summa kokku on avaldatud Lisas 14.

Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	2 425	2 425	7
Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	511	511	8
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 936	2 936	

Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2020	31.12.2021
11306239	Green IT OÜ	Eesti	Kontorimasinate ja seadmete rentimine ja kasutusrent, k.a.arvutid, arvutite, arvuti väliseadmete ja tarkvara hulgimüük	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2020	31.12.2021
Green IT OÜ	2 425	2 425
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	2 425	2 425

Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2021					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2020	31.12.2021
10747013	SK ID Solutions AS	Eesti	Sertifitseerimisteenuste, ajatempliteenuste ning nendega seotud teenuste osutamine	50	50

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon		
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2020	31.12.2021
SK ID Solutions AS	511	511
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	511	511

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Kokku
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2020									
Soetusmaksumus	5 158	71 853	1 280	21 969	423 614	446 863	6 806	7 883	538 563
Akumuleeritud kulum	-380	-36 670	-346	-16 885	-272 464	-289 695	-3 905	0	-330 650
Jääkmaksumus	4 778	35 183	934	5 084	151 150	157 168	2 901	7 883	207 913
Ostud ja parendused	0	0	0	0	0	0	0	43 049	43 049
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		0						43 049	43 049
Amortisatsioonikulu	-215	-6 064	-272	-3 049	-33 359	-36 680	-1 435	0	-44 394
Müügid (jääkmaksumuses)	-3	0	0	-5	-9	-14	0	0	-17
Ümberliigitamised	0	1 542	0	4 494	34 074	38 568	2 930	-43 069	-29
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	1 542	0	4 495	34 074	38 569	2 958	-43 069	0
Ümberliigitamised varudega	0	0	0	-1	0	-1	-28	0	-29
Muud muutused	676	3 265	202	0	2 990	3 192	0	0	7 133
31.12.2021									
Soetusmaksumus	5 830	75 176	1 336	23 711	426 293	451 340	9 388	7 863	549 597
Akumuleeritud kulum	-594	-41 250	-472	-17 187	-271 447	-289 106	-4 992	0	-335 942
Jääkmaksumus	5 236	33 926	864	6 524	154 846	162 234	4 396	7 863	213 655

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2021
Maa	5
Ehitised	41
Masinad ja seadmed	54
Arvutid ja arvutisüsteemid	45
Muud masinad ja seadmed	9
Kokku	100

2020. aastal müüdnud materiaalse põhivarade müügihind kokku oli 44 tuhat eurot, sh Ettevõttele mittevajalike ehitiste müügihind 17 tuhat eurot.

Real Muud muutused kajastub alates 01.01.2019 finantsarvestuse standardi Rendilepingud jõustumise järgselt Kasutusõiguse varade (IFRS 16) lisandumine vara klasside kaupa (Lisa 30).

Bilansipäeva kuupäevaga tehti 2021. aastal mitterahalisi tehinguid põhivara soetamiseks 16 593 tuhat euro eest (2020: 9 548 tuhat eurot), mida finantseeriti ostuvarvete faktuurimisega. Mitterahaliste tehingute summas on korrigeeritud Rahavoogude aruandes investeerimistegevuse rahavoogusid real Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel. Lisainformatsioon esitatud Lisas 31.

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muud immateriaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2020					
Soetusmaksumus	53 790	10 266	3 083	12	67 151
Akumuleeritud kulum	-28 833	-4 432	-1 869	0	-35 134
Jääkmaksumus	24 957	5 834	1 214	12	32 017
Ostud ja parendused	11 019	523	0	5	11 547
Amortisatsioonikulu	-13 504	-1 303	-345	0	-15 152
Ümberliigitamised	0	14	0	-14	0
31.12.2021					
Soetusmaksumus	44 674	10 659	3 083	3	58 419
Akumuleeritud kulum	-22 202	-5 591	-2 214	0	-30 007
Jääkmaksumus	22 472	5 068	869	3	28 412

Müüdnud immateriaalsed põhivarad põhivarade müügihindades

	2021
Arvutitarkvara	250
Kokku	250

Veeru Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid summa hulgas on kajastatud Ettevõtte telekanali Inspira tarbeks 2021. aastal soetatud litsentsitasud summas 398 tuhat eurot ja amortisatsioon litsentsidelt 343 tuhat eurot (2020: vastavalt 374 tuhat eurot ja 161 tuhat eurot).

Lisa 11 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	1 816	1 040	776	0	3,06-24,90%	EUR	2026	
Kinnistute kapitalirent	26	12	14	0	6%	EUR	2024	
Kapitalirendinõuded kokku	1 842	1 052	790	0				3

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	2 238	1 228	1 010	0	3,06-24,90%	EUR	2025	
Kapitalirendinõuded kokku	2 238	1 228	1 010	0				3

Ettevõtte müüb kapitalirendi tingimustel erinevaid seadmeid: kontoritehnikat, Telia teenuste kasutamiseks vajalikke kliendiseadmeid, vahendusjaamu jms. Rendilepingute kestvus on 3-5 aastat. Lisaks on kapitalirendi tingimustel müüdud mõned Ettevõttele mittevajalikud kinnistud. Kapitalirendi nõuete tagatiseks on lepingutes fikseeritud seadmed ja kinnistud.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
IFRS16 rendilepingute kohustised	40 485	5 950	20 992	13 543	1,44-6,86%	EUR	2021-2103	
Kapitalirendikohustised kokku	40 485	5 950	20 992	13 543				13

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
IFRS16 rendilepingute kohustised	39 284	4 656	18 660	15 968	2,05-6,86%	EUR	2021-2046	
Kapitalirendikohustised kokku	39 284	4 656	18 660	15 968				13

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2021	31.12.2020
Maa	3 609	3 148
Ehitised	22 130	23 453
Masinad ja seadmed	13 154	11 489
Kokku	38 893	38 090

Kapitalirendikohustistena kajastuvad Kasutusõiguse varade (IFRS 16) diskonteeritud maksed.

Vara kasutusõiguse lepingutest osa on tähtajatud, mille puhul hinnangulise lepingu pikkuse fikseerimisel on võetud aluseks lepingu varade eeldatav kasutusiga. Rendilepingud võivad muuhulgas sisaldada tingimuslike rendimakseid, lepingute pikendamise ja vara väljaostmise võimalusi. Ettevõtte on sõlminud rendilepinguid büroo ruumidele, esindustele, maale, sõidukitele, tehnilistele ruumidele, vask- ja valguskaablitele, sidekanalisatsioonidele ning tehnilistele seadmetele.

Individuaalselt olulised rendikohustised on seotud bürooruumide ja valguskaablite rendiga. Tallinnas, Mustamäe tee 3 renditavate bürooruumide rendikohustise jääk seisuga 31.12.2021 on 6 007 tuhat eurot (2020: 7 414 tuhat eurot), lõpptähtajaga 2027. aastal ning leping sisaldab pikendamise optiooni. Valguskaablite rendikohustise jääk Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse ees 31.12.2021 on 4 987 tuhat eurot (2020: 4 700 tuhat eurot) ning lepingud on tähtajatud. Ettevõtte on hinnanud lepingute lõpptähtajaks 2044. aasta.

Lisa 12 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2021	2020	Lisa nr
Kasutusrenditulu	10 060	8 526	19
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus			
Masinad ja seadmed	9 797	9 669	
Kokku	9 797	9 669	

Ettevõtte rendib välja kasutusrendi tingimustel ruume, ruutereid ja digibokse. Kasutusrendi lepingutel ei ole lisatingimusi ja neid on võimalik lõpetada minimaalselt 3 kuuulise etteütle mis tähtajaga.

Kasutusrendile antud Ettevõttele mittevajalikud ruumid moodustavad ebaolulise osa kogu ettevõtte kinnisvara osast.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020	Lisa nr
Kasutusrendikulu	118	106	22,30

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel sõiduaautosid, maatükke, büroo- ja äriruume ning siderajatisi. Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid Ettevõtte dividendi- ega finantseerimispoliitikale.

Alates 2019. aastast on kasutuse rendi lepinguid kajastatud vastavalt rendiarvestuse standardile (IFRS 16). Rendikuluna on Kasumiaruandes kajastatud väikese väärtusega rentidega seotud kulud ja muutuvate rendimaksete kulud.

Maatükkide rendiga kaasneb mastide aluse maa endisesse olukorda taastamise kohustus, mille tarbeks Ettevõtte on moodustanud iseseisva eraldise (Lisa 16).

Lisa 13 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	25 000	25 000			1,63%	EUR	29.02.2022	28
Laen emaettevõttelt	25 000	25 000			1,64%	EUR	31.05.2022	28
Skandinaviska Enskilda Banken AB faktooring	28 092	28 092			0%	EUR	30.12.2022	
Danske Bank A/S, Danmark, Sweden Branch faktooring	16 956	16 956			0%	EUR	30.12.2022	
Lühiajalised laenud kokku	95 048	95 048						
Pikaajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	25 000	0	25 000	0	2,62%	EUR	30.01.2023	28
Pikaajalised laenud kokku	25 000	0	25 000	0				
Kapitalirendikohustised kokku	40 485	5 950	20 992	13 543				11,30
Laenukohustised kokku	160 533	100 998	45 992	13 543				

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	45 000	45 000			1,91%	EUR	29.01.2021	28
Laen emaettevõttelt	44 000	44 000			1,91%	EUR	30.04.2021	28
Skandinaviska Enskilda Banken AB faktooring	18 913	18 913			0%	EUR	30.12.2021	
Danske Bank A/S, Danmark, Sweden Branch faktooring	7 478	7 478			0%	EUR	30.12.2021	
Lühiajalised laenud kokku	115 391	115 391						
Pikaajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	25 000	0	25 000	0	2,44%	EUR	31.01.2022	28
Laen emaettevõttelt	25 000	0	25 000	0	2,62%	EUR	30.01.2023	28
Pikaajalised laenud kokku	50 000	0	50 000	0				
Kapitalirendikohustised kokku	39 284	4 656	18 660	15 968				11,30
Laenukohustised kokku	204 675	120 047	68 660	15 968				

Emaettevõtjalt saadud laenude intressikulu arvestati summas 2 095 tuhat eurot (2020: 2 734 tuhat eurot). Laenude tagatiseks on ettevõtte äritegevuse rahavood.

Kapitalirendikohustiste real on kajastatud Kasutusõiguse vara (IFRS 16) lepingutest tulenevad tasumisele kuuluvad maksed (Lisa 11), mille varadest annab ülevaate Lisa 30 Kasutusõiguse varad (IFRS 16).

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	36 268	36 268	0	
Võlad töövõtjatele	6 666	6 666	0	15
Võlad seotud osapooltele	11 465	11 465	0	28
Maksuvõlad	4 534	4 534	0	5
Muud võlad	10 915	10 915	0	
Muud viitvõlad	10 915	10 915	0	
Saadud ettemaksed	3 780	1 931	1 849	
Tulevaste perioodide tulud	2 164	315	1 849	
Muud saadud ettemaksed	1 616	1 616	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	73 628	71 779	1 849	

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	31 960	31 960	0	
Võlad töövõtjatele	5 352	5 352	0	15
Võlad seotud osapooltele	20 554	19 435	1 119	28
Maksuvõlad	5 131	5 131	0	5
Muud võlad	7 041	7 041	0	
Muud viitvõlad	7 041	7 041	0	
Saadud ettemaksed	1 517	1 517	0	
Tulevaste perioodide tulud	76	76	0	
Muud saadud ettemaksed	1 441	1 441	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	71 555	70 436	1 119	

Lisa 15 Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Puhkusetasude kohustis	1 562	1 496	
Töötajatega seotud muud kohustused	4 734	3 613	
Võlgnevus tegevjuhtkonnale	369	243	
Võlgnevus aruandvatele isikutele	1	0	
Kokku võlad töövõtjatele	6 666	5 352	14

Lisa 16 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2020
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	1 994	317	0	7	2 318
Pensionieraldis	261	0	-76	0	185
Oracle litsentside eraldis	154	0	0	0	154
Kokku eraldised	2 409	317	-76	7	2 657
	31.12.2020	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2021
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	2 318	66	0	45	2 429
Pensionieraldis	185	0	-76	0	109
Oracle litsentside eraldis	154	0	-154	0	0
Kokku eraldised	2 657	66	-230	45	2 538

Mastide ja moodulhoonete likvideerimise eraldist suurendavad edasiulatuvalt arvestatavad intressikulud ning vähendavad tegelikud mastide või moodulhoonete likvideerimisega seonduvad kulud.

Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	40 588	28 984
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	7 346	4 718
Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised	767	797
Kokku tingimuslikud kohustised	48 701	34 499

Tingimuslike kohustuste jagunemine:

- Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2021 moodustas 47 934 tuhat eurot (31.12.2020: 33 702 tuhat eurot). Alates 1. jaanuarist 2018 kohaldub tulumaksuseaduse alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80.

- Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised.

Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele ainult juhul, kui lahkumise algatab Ettevõtte.

- Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused.

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud Ettevõttes maksurevisjoni ega üksikjuhtumite kontrolli. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtjast ning vigade tuvastamisel määrata maksusumma, intressid (0,06% päevas maksuvõlalt) ning trahvi.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 18 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Aktsiakapital	500	500
Aktsiate arv (tk)	50 000	50 000

Ettevõtte Aktsiakapital on jaotatud 50 tuhandeks nimiväärtuseta aktsiaks. Aktsia on jagamatu. Iga aktsia annab selle omanikule ühe hääle ja õiguse osaleda Ettevõtte üldkoosolekul ning kasumi ja Ettevõtte lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

Lisa 19 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes			
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Eesti	304 527	291 346	
Rootsi	35 089	36 666	
Soome	10 589	13 033	
Leedu	854	626	
Läti	602	701	
Iirimaa	265	379	
Saksamaa	260	213	
Poola	181	179	
Holland	144	82	
Taani	123	183	
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	645	509	
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	353 279	343 917	
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike			
Suurbritannia	509	271	
Šveits	327	259	
Norra	264	309	
Ameerika Ühendriigid	43	27	
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	185	43	
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	1 328	909	
Kokku müügitulu	354 607	344 826	
Müügitulu tegevusalade lõikes			
Telekommunikatsiooni teenuste osutamine	191 870	189 712	
Kaubamüük	57 956	53 266	
Arvutisüsteemide ja andmebaaside hooldus, konsultatsioonid	23 700	21 111	
Teleringhääling	23 295	22 198	
Infoalane tegevus (andmetöötlus, veebiportaalide tegevus jms)	6 474	11 273	
Renditeenused	10 060	8 526	12
Finantseerimisteenuste osutamine	4 047	4 381	
Grupi ettevõtetele osutatud teenused	36 934	34 110	28
Muud müügitulud	271	249	
Kokku müügitulu	354 607	344 826	

Lisa 20 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	334	34	9
Tulu sihtfinantseerimisest	94	409	
Trahvid, viivised ja hüvitised	380	352	
Kasum lootusetute nõuete müügist	354	439	
Muud	77	13	
Kokku muud äritulud	1 239	1 247	

Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Tooraine ja materjal	915	830
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	53 722	49 456
Energia	506	504
Elektrienergia	506	504
Sideoperaatorite teenused	46 276	45 231
Muud	1 639	1 762
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	103 058	97 783

Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Üür ja rent	118	106	
Energia	5 884	5 204	
Elektrienergia	5 550	4 896	
Soojusenergia	109	88	
Kütus	225	220	
Veevarustusteenused	34	38	
Mitmesugused bürookulud	348	382	
Lähetuskulud	69	117	
Koolituskulud	691	390	
Riiklikud ja kohalikud maksud	129	119	
Grupi ettevõtelt soetatud teenused	48 090	54 214	28
Hooldus- ja remondikulud	13 459	14 094	
Reklaam ja muud turustuskulud	3 482	2 913	
Riigilõiv	1 421	1 103	
Logistikateenused	1 704	1 577	
Arvete väljastamise kulud	783	796	
Valvekulud	371	359	
Muud	2 195	2 806	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	78 778	84 218	

Grupi ettevõtelt soetatud teenused 2021. ja 2020. aastal koosnevad Telia Grupi ettevõtelt soetatud juhtimisteenustest, hankeprotsessi kuludest, infotehnoloogia arendus- ja juhtimisteenustest ja telekommunikatsioonivõrgu hooldus- ning juhtimisteenustest.

Muud mitmesugused tegevuskulud sisaldavad muuhulgas sisseostatud konsultatsiooni-, IT arenduse-, kindlustus- ja parkimisteenuseid ning isikliku transpordi kasutamise kulusid.

Lisa 23 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	50 043	49 092
Sotsiaalmaksud	17 042	16 714
Muud	625	549
Kokku tööjõukulud	67 710	66 355
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1 527	1 608

Lisa 24 Olulised käibevara allahindlused

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete muutus	540	1 848	
Varude allahindlus ja mahakandmine	496	605	
Kokku olulised käibevara allahindlused	1 036	2 453	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded			
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-932	-377	
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-1 053	-2 322	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	1 308	1 767	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	-677	-932	3

Lisa 25 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Kahjum valuutakursi muutustest	181	311
Trahvid, viivised ja hüvitised	10	13
Sponsorlus ja annetused	215	247
Muud	0	1
Kokku muud ärikulud	406	572

Lisa 26 Intressikulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Intressikulu laenudelt	2 106	2 734	13,28
Kasutusõiguse vara (IFRS 16) lepingute intressikulu	1 498	1 530	30
Muud intressikulud	45	7	
Kokku intressikulud	3 649	4 271	

Lisa 27 Tulumaks

(tuhandetes eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2021		2020	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	28 984	4 455	34 952	6 199
Eesti	28 984	4 455	34 952	6 199
Kokku	28 984	4 455	34 952	6 199

Lisa 28 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Telia Company AB
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Rootsi Kuningriik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksed			
Emaettevõtja	16 391	6 474	
Tütarettevõtjad	79	80	
Sidusettevõtjad	26	26	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	6 780	10 460	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	11	10	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3	1	
Kokku nõuded ja ettemaksed	23 290	17 051	3
Laenukohustised			
Emaettevõtja	50 000	89 000	
Kokku laenukohustised	50 000	89 000	13
Võlad ja ettemaksed			
Emaettevõtja	4 360	10 920	
Tütarettevõtjad	0	9	
Sidusettevõtjad	448	64	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	6 582	8 399	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	72	44	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	11 465	19 436	14

PIKAAJALISED	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Laenukohustised			
Emaettevõtja	25 000	50 000	
Kokku laenukohustised	25 000	50 000	13
Võlad ja ettemaksed			
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	0	1 119	
Kokku võlad ja ettemaksed	0	1 119	14

LAENUKOHUSTISED	31.12.2019	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2020	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	109 000	44 000	14 000	139 000	2 734	13,26
Kokku laenukohustised	109 000	44 000	14 000	139 000	2 734	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2020	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	139 000	50 000	114 000	75 000	2 095	13,26
Kokku laenukohustised	139 000	50 000	114 000	75 000	2 095	

MÜÜDUD	2021			2020		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Emaettevõtja	0	30 666	0	0	31 333	0
Tütarettevõtjad	687	47	1	622	39	0
Sidusettevõtjad	21	244	0	4	229	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	496	16 781	0	320	22 018	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	102	0	0	106	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	45	0	0	12	0
Kokku müüdnud	1 204	47 885	1	946	53 737	0

OSTETUD	2021			2020		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Emaettevõtja	0	48 090	0	0	53 431	0
Tütarettevõtjad	440	585	0	64	461	0
Sidusettevõtjad	0	972	0	0	622	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	778	8 336	0	822	11 440	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	645	0	0	639	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	3	0	0	0	0
Kokku ostetud	1 218	58 631	0	886	66 593	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	1 705	1 584
Lahkumishüvitised	0	71
Erisoodustused	62	74

Emaettevõttelt saadud laenu ja saadud laenude tagasimaksed 2021. aastal sisaldavad mitterahalist tasaarveldamist summas 25 000 tuhat eurot, millega on korrigeeritud finantseerimistegevuse rahavoogusid.

2021. aastal välja kuulutatud ja makstud dividendid emaettevõtjale moodustasid 28 984 tuhat eurot (2020: 34 952 tuhat eurot).

Seotud osapoolte vahelistes nõuetes seisuga 31.12.2021 ega 31.12.2020 allahindluseid ei tehtud.

Lisa 29 Sündmused pärast aruandekuupäeva

2021. aastal võitsime pandeemia poolt nurjatud kasvukiiruse tagasi ja kasvutempo on jätkunud ka 2022. aasta esimeses kvartalis. Koroonaviirusest tingituna oli eelmisel aastal väga suur langus rändlusteenuste tuludes. 2022. aastal on hakanud reisimine taastuma ja rändlusteenuste tulud kasvasid kenasti (27% versus 2021. aasta), aidates kaasa mobiiliteenuste tulu kasvule. 2019. aasta rändlusteenuste tulu taseme saavutamiseni on siiski veel päris pikk maa minna.

24. veebruaril eskaleerunud sõjaolukorraga Ukrainas tegutsesime kiirelt ja peatasime Vene telekanalite edastamise, millistega seoses esines sanktsioonide rikkumine või sanktsioonide rikkumise kahtlus. Sellekohase märgukirja saatis kõikidele TV teenuse osutajatele ka Rahapesu Andmehüüde. Selle tegevuse järelmõjuna lahkusid mõned Telia TV teenuse kliendid. Oleme otsimas uusi võimalusi kaotatud TV sisu asendamiseks pakettides.

Juba 2021. aasta viimases kvartalis tõusid toormehinnad väga kõrgele ja nii ettevõtjad kui ka tavatarbijad tunnetasid selle mõju. Sellest tulenev kõrge inflatsioon on tänaseks jõudnud erinevate toodete ja teenuste hindadesse, mis omakorda vähendab elanike ostujõudu ja kasvatab ettevõtte kulusid. Kõrge inflatsioon survestab ootust palkade kasvuks. Oleme neid riske hinnanud ja leidnud võimalusi kõrgemate kulude tasakaalustamiseks.

Sõda Ukrainas ja sanktsioonid Venemaale avaldavad pikemas perspektiivis kindlasti mõju tarneahelatele ja teatud toodete saadavusele, aga seda riski hindame hetkel siiski Teliale madalaks, kuna meie ette tellitud ja laos olevad kaubavarud on piisavad tagamaks meie võrkude laitmatu toimimise ning teenuse pakkumise klientidele.

Lisa 30 Kasutusõiguse varad (IFRS 16)

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed			Kokku	Lisa nr
			Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Kokku		
Soetusmaksumus							
01.01.2021	3 528	31 928	1 279	12 095	13 374	48 830	
Lisandumised	659	4 677	269	1 535	1 804	7 140	
Muudatused lepingute tingimustes	17	-1 412	-67	1 455	1 388	-7	
Lisandunud kokku	676	3 265	202	2 990	3 192	7 133	9
Mahakantud varad	-1	-826	-146	-264	-410	-1 237	
31.12.2021	4 203	34 367	1 335	14 821	16 156	54 726	
Akumuleeritud kulum							
01.01.2021	-380	-8 475	-347	-1 538	-1 885	-10 740	
Amortisatsioonikulu	-215	-4 588	-272	-1 256	-1 528	-6 331	
Mahakantud varade kulum	1	826	147	264	411	1 238	
31.12.2021	-594	-12 237	-472	-2 530	-3 002	-15 833	
Jääkmaksumus 31.12.2020	3 148	23 453	932	10 557	11 489	38 090	
Jääkmaksumus 31.12.2021	3 609	22 130	863	12 291	13 154	38 893	

Kasumiaruandes kajastatud summad	2 021	2 020	Lisa nr
Väikese väärtusega rentidega seotud kulu	97	60	
Muutuvate rendimaksetega seotud kulu, mida ei ole arvestatud rendikohustiste mõõtmisel	21	46	
Kasutusrendikulu kokku	118	106	22
Rendikohustiste intressikulu	1 498	1 530	25

Ettevõttel puudusid kapitalirendi tingimustel soetatud põhivarad.

Rentidega seotud kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks ning intressimäärad on kajastatud Lisas 13 Laenukohustised ja Lisas 11 Kapitalirendid.

Rentidega seotud raha väljamaksed kokku 2021. aastal oli 7 355 tuhat eurot (2020: 7 157 tuhat eurot), millest intressid moodustasid 1 122 tuhat eurot (2020: 1 098 tuhat eurot).

Lisa 31 Rahavoogude kommentaarid

(tuhandetes eurodes)

2021. Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus

	31.12.2021	31.12.2020	Muutus
Võlad ja ettemaksed	73 629	71 556	
Eraldised	2 538	2 657	
Sihtfinantseerimine	242	242	
Kohustused ja ettemaksed kokku	76 409	74 455	
Mitterahalised korrigeerimised			
- eraldise diskonteerimine	-45	0	
- mastide demonteerimise eraldise moodustamine	-66	0	
- intresside viitvõlg	-1 126	-2 511	
- loovutatud arved pankadele	45 797	0	
- tasumata investeeringute arved	-27 007	-10 413	
Korrigeerimised kokku	17 553	-12 924	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	93 962	61 531	32 431

2020. Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus

	31.12.2020	31.12.2019	Muutus
Võlad ja ettemaksed	71 556	64 842	
Eraldised	2 657	2 409	
Sihtfinantseerimine	242	0	
Kohustused ja ettemaksed kokku	74 455	67 251	
Mitterahalised korrigeerimised			
- eraldise diskonteerimine	-7	0	
- mastide demonteerimise eraldise moodustamine	-316	0	
- intresside viitvõlg	-2 511	0	
- loovutatud arved pankadele	27 634	0	
- tasumata investeeringute arved	-19 820	-10 271	
Korrigeerimised kokku	4 980	-10 271	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	79 435	56 980	22 455

2. Rahavood investeerimistegevusest

	2021	2020	Lisa
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel			
- Põhivara soetuskulud	-54 596	-51 534	9,10
- Lisandunud mastide demonteerimise reservi arvelt	66	316	16
- tasumata investeeringute arved aasta lõpu seisuga	27 007	19 820	
- tasutud eelmise aasta investeeringute arved	-10 413	-10 271	
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-37 936	-41 669	

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 07.04.2022

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
HOLGER HALJAND	Juhatuse liige	30.06.2022
HANS ROBERT PAJOS	Management board member	08.04.2022
ELIS PIKMETS	Management board member	08.04.2022
KRISTJAN VIILMANN	Management board member	08.04.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Telia Eesti AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Telia Eesti AS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2021 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas raamatupidamise seaduse ja Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõtettest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas raamatupidamise seaduse ja Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

08. aprill 2022

/allkirjastatud digitaalselt/

Mariel Akkermann
Vandeauditor nr 574
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27
Tornimäe 5
10145 Tallinn

Audiitorite digitaalallkirjad

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARIEL AKKERMANN	Vandeaudiitor	08.04.2022

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 718
Aruandeaasta kasum (kahjum)	43 216
Kokku	47 934
Jaotamine	
Dividendideks	40 842
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	7 092
Kokku	47 934

Kasumi jaotamise otsus

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 718
Aruandeaasta kasum (kahjum)	43 216
Kokku	47 934
Jaotamine	
Dividendideks	40 842
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	7 092
Kokku	47 934

Ainuaktsionäri otsus vastuvõetud 02.06.2022

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Elektroonilise side teenused traadita sidevõrgus	61201	106486000	30.03%	Jah
Elektroonilise side teenused fikseeritud sidevõrgus	61101	85384000	24.08%	Ei
Telekommunikatsiooniseadmete jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47421	49842000	14.06%	Ei
Peakontorite tegevus	70101	36934000	10.42%	Ei
Televisiooniteenused ehk lineaarsed audiovisuaalmeedia teenused	60201	23295000	6.57%	Ei
Arvutisüsteemide ja andmebaaside haldus	62031	20506000	5.78%	Ei
Muude tarbesemete ja kodumasinate väljaüürimine ja kasutusrent	77291	9978000	2.81%	Ei
Arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47411	5999000	1.69%	Ei
Veebiportaalide tegevus	63121	5168000	1.46%	Ei
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	4047000	1.14%	Ei
Muud infotehnoloogia- ja arvutialased tegevused	62091	3178000	0.90%	Ei
Heli- ja videoseadmete jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47431	2115000	0.60%	Ei
Andmetöötlus, veebihosting jms tegevused	63111	1165000	0.33%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	354000	0.10%	Ei
Mujal liigitamata infoalane tegevus	63991	140000	0.04%	Ei
Programmeerimine	62011	16000		Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6397213
Faks	+372 6402027
E-posti aadress	info@telia.ee
Veebilehe aadress	www.telia.ee